

Gents
Milieu
Front

Frontaal

lente
2024

**Afkicken
van de auto**

**Stadsnatuur en
geveltuinen**

**GMF wint de
verkiezingen!**

06 verkiezingen 2024

14 Geveltuinbrigade

Gent en omstreken

06 dossier
Verkiezingen 2024

09 roots
Bernard (Ghana)

10 ontdek
STRAAL deelboten

12 ontmoet
Liesbet De Weder

14 groen
Leve de Geveltuinbrigade!

16 Eva Van Eenoo

28 Biotope

Milieu inzichten

16 expert
Interview:
Eva Van Eenoo

20 hot topic
Spaar de toekomst met een duurzame bankrekening

23 stadsnatuur
Blauwe regen

25 column
Lisa's gedacht

26 voortaan
Duurzame app: WePlog

28 maw
Biotope: een verslag!

31 Boekenclub

32 GMF-jaar van de jeugd

Front van goodwill

31 GMF-boekenclub
Een Beter Wereld

32 in beeld
2023: GMF-jaar van de jeugd

33 versterking
Nieuwe GMF-collega: Annelies

34 vrijwilliger
Dirk Waelpuut

35 Jules

36 kalender

38 volg ons

39 over ons

Geluk

De Britse wiskundige, filosoof, politiek activist (en nog een elftal zaken) Bertrand Russell publiceerde in 1930 een nog altijd erg leesbaar boek: *De verovering van het geluk*. Hij was een ongelukkig kind en een gelukkige volwassene, 'voor een zeer groot deel te danken aan het feit dat ik me minder met mezelf ben gaan bezighouden'. Ja, Russell situeert geluk nadrukkelijk buiten jezelf. Een 'welwillende belangstelling' voor andere mensen en de wereld noemt hij een fundamentele voorwaarde voor geluk.

Het is niet ver zoeken naar een link met de 'actieve hoop' die opgang maakt bij mensen die zich zorgen maken om milieu, klimaat en (andere) sociale thema's. Russell pleit vurig voor uitwaarts gericht enthousiasme en genegenheid, Joanna Macy's actieve hoop helpt deze verbinding omzetten in daadkracht. Maar vóór de daad komt dus de verwondering.

We zijn vaak verontwaardigd, maar laten we niet vergeten hoe ontzettend belangrijk het is om enthousiast en nieuwsgierig te blijven. Tuurlijk, je kan bontgekleurde vogels in Colombia gaan bekijken - het is je zelfs van harte gegund - maar meer nog dan dat, verdient ook je onmiddellijke omgeving je aandacht. En zo wordt deze edito wat je al van verre zag komen: een oproep. Geniet van de blauwe regen (p.23), ontdek en bewonder het vele Gentse moois, al dan niet met een stadsgids (p.13). Vanuit GMF wensen we je hierbij alvast... Veel geluk!

Bouke Billiet
beleidsmedewerker Gents MilieuFront

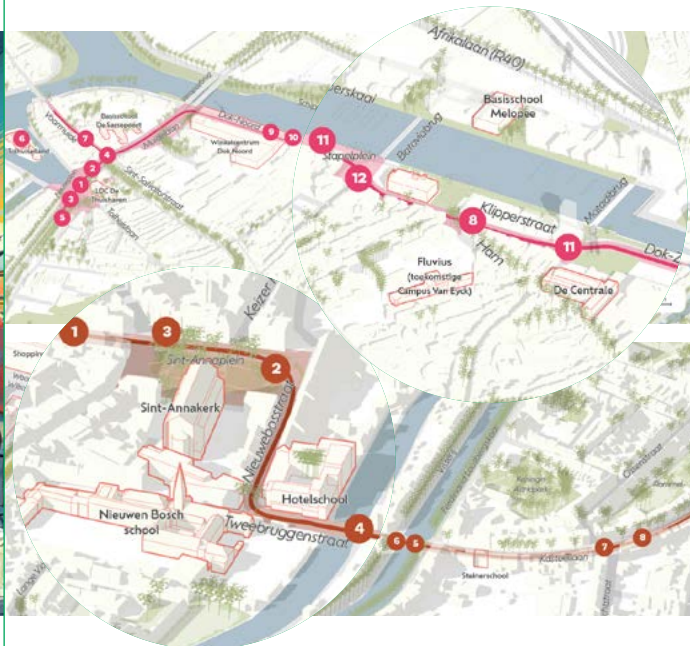

8

Tussen 2013 en 2021 kwam er in Gent om de acht dagen één hectare verharding bij, leert het Betonrapport (Breekijzer en Natuurpunt). Samen met Antwerpen en Beveren kent Gent de hoogste verhardingssnelheid van Vlaanderen. Geen toeval: alle drie hebben een aanzienlijke oppervlakte havengebied.

'De "lege bus" is een anekdotische aanname, die uitgroeide tot een mythe'

"Iedereen ging ze geloven, maar bewezen is ze nooit", zegt Marc Reynebeau. Toch verschuilt Vlaams minister van Mobiliteit Lydia Peeters zich achter deze mythe om het nieuwe vervoersplan van De Lijn te verdedigen.
- De Standaard, 10 januari 2024

Jaar van de draak

— **Chinees Nieuwjaar**

Het Jaar van de Draak is begonnen! Op 10 februari was het Chinees Nieuwjaar. De datum wordt bepaald door de stand van de maan en ieder jaar is onvoorwaardelijk gekoppeld aan een dier. Nu is het de beurt aan de draak: het enige mythische wezen in de Chinese dierenriem én de mascotte van GMF! Een drakenjaar staat voor geluk, voorspoed, kracht en succes. Het is dan ook niet zomaar dat veel Chinezen bewust een kindje proberen te krijgen dit jaar...

Het perfecte jaar dus om te starten als GMF-draak! Meld je gauw aan als vrijwilliger (zie p. 39 bovenaan)

Gentspoort vertraamt de stad

— **Kijk vanaf 26 maart de plannen in**

Gentspoort is een project dat de mobiliteit in en rond Gent zal hertekenen. Na lang wachten komt eindelijk de nieuwe tramlijn 7, samen met het doortrekken van tram 4, twee autotunnels onder de Heuvelpoort en de Dampoort en een kostenplaatje van een kleine 800 miljoen euro. GMF steunt het project, want zoals eerder (licht overdreven) geschreven in Frontaal: openbaar vervoer is de oplossing voor alle problemen. Maar de ondertunneling van de Heuvelpoort roept vragen op. De R40 is ook bekend als de stadsboulevard, met minder auto's en meer ruimte voor wandelen, fietsen en groen. Het openbaar vervoer zal ook niet populairder worden als het gebruik van de auto steeds aantrekkelijker wordt door vlotte tunnels. En het zorgt voor minder vergroening, want door de tunnels is er niet genoeg wortelruimte voor bomen. Benieuwd naar de plannen? Die kan je zelf inkijken vanaf 26 maart.

Lees meer over ons gedacht op genstmilieufront.be/gentspoort, en vind een vrachttrein aan info.gentspoort.be

#EndDoublePackaging

— **Maak met jouw foto het verschil!**

GMF, Canal It Up, Proper Strand Lopers en Recycling Network Benelux lanceerden eind februari een campagne tegen dubbele verpakkingen. Die verpakkingen dienen in de winkels maar één doel: meer verkopen. Dat zorgt ervoor dat supermarkten en producenten een grote verantwoordelijkheid dragen binnen de plasticvervuilingscrisis. Onder andere Colruyt is een grote boosdoener, maar eigenlijk zijn zowat alle supermarkten schuldig aan het onnodige gebruik van overmatige en dubbele verpakkingen. Wat kan jij daaraan doen? Fostplus heeft een online meldingsformulier waar consumenten een foto van dubbel verpakte producten kunnen uploaden. Zij onderzoeken elke melding en nemen contact op met de verantwoordelijke supermarkt of producent om een einde te maken aan oververpakte producten. #nietklagenmaarmelden, weetwel!?

Meld dubbele verpakkingen op fostplus.be/nl/meldingsformulier-oververpakking

Aan het roer van GMF?

— **Vacature: Front zoekt bestuurder**

Groot nieuws: jouw all time favoriete Front is op zoek naar een enthousiaste m/v/x om de rangen van het huidige bestuur te versterken. Goesting om samen met andere bestuurders mee na te denken over de langetermijnstrategie van onze organisatie? Of wil je jouw talenten ten dienste stellen van een gedreven, hardwerkende milieuvereniging? Sluit je aan bij de GMF-familie, stap in ons bestuur en druk mee je stempel op een actieve vereniging en een duurzamer Gent! Zelf geen interesse of tijd, maar je kent wel de ideale kandidaat voor deze job? Tip hen onze oproep en maak ons allen gelukkig, matchmaker!

Bekijk de volledige vacature op tinyurl.com/vacatureGMF

2024: Het milieu wint de verkiezingen!

Een fantastisch jaar om een positief verschil te maken

Verkiezingen in juni, verkiezingen in oktober: het is een uitstekend jaar om het beleid in de juiste richting te duwen. Bij GMF hebben we ambitieuze plannen. Maar voor je verder leest: staan 9 juni en 13 oktober al in je agenda?

txt_Bouke Billiet pix_Britta Bolte

Want voor het eerst sinds 1894 mag de Belg op verkiezingsdag (in oktober) gewoon thuisblijven. GMF roept iedereen daarom op: ga stemmen! En: kies voor politici die serieus werk willen maken van een gezond milieu en een leefbaar klimaat. Voor het lokale niveau biedt GMF je deze zomer een helpende hand met een kieswijzer.

Maar eerst een stapje terug. Hoe bereidde GMF zich voor op de verkiezingen?

24 vonken voor '24

Wij begonnen aan ons huiswerk in januari '23. Toen konden GMF-leden ideeën aandragen voor de inspiratiebundel die we aan de Gentse politici zouden bezorgen. Onze leden stelden niet teleur en kwamen met heel wat knappe voorstellen voor een krachtig stedelijk milieu- en klimaatbeleid. Na heel wat gesprekken met experts

mondde dat uit in 'Gent brandt van verlangen - 24 vonken voor '24'. Van gemeenschappelijke tuinen tot materialenpaspoorten, van bomen op Sint-Michiels tot een uitdoofbeleid voor houtstook: lees ons memorandum op onze site of vraag een papieren exemplaar op ons kantoor!

Gewapend met deze bundel vurige verlangens klopten we eind '23 aan bij de Gentse politieke partijen. (Behalve bij Vlaams Belang, dat niet alle mensen als gelijkwaardig beschouwt, wat alleen kan eindigen in het kapotmaken van de democratie. Dat vinden we ontoelaatbaar en dus is deze partij, in tegenstelling tot haar kiezers, niet welkom bij GMF.) Het doel van die gesprekken: onze ideeën (en het waarom erachter) toelichten, zodat partijen ze overnemen in hun politieke programma's.

Op campagne met GMF

De Gentse bevolking legt de lat - terecht - hoog. De Gentenaar wil geen lucht die een beetje minder ongezond is, de Gentenaar wil gezonde lucht. De Gentenaar wil dat onze wandel- en fietsstad in wording snel verder uitgebouwd wordt tot een echte wandelstad, een echte fietsstad. De Gentenaar wil dat ook de kleinkinderen kunnen genieten van een aangenaam en levendig Gent.

'De huidige inspanningen volstaan niet om het doel te behalen van -40% CO₂ tegen 2030'

Daarvoor is doortastend beleid nodig. Uit het klimaatrapport blijkt dat Gent de tussentijdse doelstellingen heeft behaald, maar ook dat de huidige inspanningen niet volstaan om het doel te behalen van -40% CO₂ tegen 2030.

'De Gentenaar wil geen lucht die een beetje minder ongezond is'

De ervaren Frontaal-lezer weet natuurlijk hoe ontzettend groot de kosten zijn als we die CO₂-doelen niet halen, én dat minder CO₂ zeker niet minder levenskwaliteit hoeft te betekenen.

Omdat Gent dus verder, véél verder moet gaan, zetten wij dit jaar een aantal van onze voorstellen extra in de verf. Door de Gentenaar enthousiast te maken voor krachtig en sociaal rechtvaardig milieu- en klimaatbeleid, maken we het voor de volgende bestuursploeg makkelijker om er stevig in te vliegen. Drie voorbeelden:

Herverdelend bewonersparkeertarief

Parkeerplaatsen aanleggen en onderhouden kost geld. Veel geld. Moet de samenleving daarvoor volledig opdraaien, of is het maar eerlijk dat Gentenaars met een privéauto betalen voor hun parkeerrecht? GMF stelt voor om het bewonersparkeertarief te bepalen volgens criteria zoals het gezinsinkomen en de uitstoot, bumperhoogte en catalogusaankoopwaarde van

de privéauto. Mensen met een bescheiden privéauto betalen zo fors minder dan goedverdieners met een onveilige en/of erg vervuulende privéauto.

3-30-300

Zicht op 3 bomen vanuit je raam, 30 procent van de wijkoppervlakte is boomkruinbedekking en op 300 meter van je deur vind je een park: ziedaar de 3-30-300-regel van de internationaal befaamde prof Cecil Konijnendijk. Op 8 mei geeft de Nederlander een lezing in Gent, op uitnodiging van Breekijzer, Natuurpunt Gent en GMF. En dat is niet de enige manier waarop we de vergroening van Gent hoger op de politieke agenda gaan krijgen, maar we gaan hier natuurlijk nog niet alles verklappen.

Stadsautostrade wordt stadsboulevard

Er wonen duizenden mensen vlakbij en vele duizenden fietsers en voetgangers moeten er elke dag over of langs: de R40 of kleine ring. Het huidige stadsbestuur beloofde om het voorbereidende werk te doen om hier een 'stadsboulevard' van te maken, maar mede door desinteresse van de wegverantwoordelijke, de Vlaamse overheid, heeft er nog niet veel

'De R40 heruitvinden biedt enorme mogelijkheden voor lucht- en leefkwaliteit, vergroening en verbetering van de verkeersveiligheid'

gebougeerd. Nochtans omschrijft Vlaanderen zelf de R40 als een lokale weg, wat inhoudt dat deze ingericht wordt 'voor duurzame verplaatsingen en aangename leefomgevingen'. Da's wel wat anders dan vier moeilijk over te steken autorijvakken zonder veel groen, brede fiets- en voetpaden en vrije beddingen voor bus en tram. De R40 heruitvinden biedt enorme mogelijkheden voor de modal shift, lucht- en leefkwaliteit (inclusief terugdringen van geluidshinder), vergroening en verbetering van de verkeersveiligheid. En dus eisen wij: maak er eindelijk werk van!

Ga stemmen! Geef dit boekje aan een volgende lezer! Neem de bus! Praat met je burens! Ontdek ons volledige memorandum op gentsmilieufront.be!

Save the date

Wildeplantenbeurs in de Bourgoyen

Zondag 5 mei

Meer info

www.natuurpuntgent.be

Bernard — 'Hergebruik is belangrijk; niet alles hoeft nieuw te zijn'

Bernard Asamoah Anochie_65
roots_Ghana

Bernard wisselde in 1984 Ghana voor Europa. Eerst woonde hij in Bastogne en veertien jaar geleden kwam hij in Gent terecht. Nu werkt hij als medewerker tweedehandsfietsen in het recup-atelier van De Fietsambassade.

'Momenteel doe ik de afbraak van fietsen. Goede onderdelen leg ik opzij, zodat ze bij herstellingen opnieuw gebruikt kunnen worden. Vroeger deed ik zelf herstellingen. Daarom weet ik precies welke stukken nog bruikbaar zijn en welke niet. Hergebruik is belangrijk; niet alles hoeft nieuw te zijn.'

'Ik rijd graag met de fiets en ik vind de fietspaden hier erg handig. Sinds ik bij De Fietsambassade werk, vraag ik me af waarom zoveel mensen met de auto blijven rijden. In Ghana wordt trouwens ook gefietst, al zijn daar geen fietspaden... veel gevaarlijker!'

Of hij heimwee heeft naar Ghana? 'Ik ben heel trots dat in mijn thuisland moslims en christenen vreedig samenleven. Er zijn geen godsdienstconflicten. Daarnaast zijn Ghanezen ongelooflijk gastvrij en hebben ze een warm hart. We verwelkomen iedereen! Eigenlijk denken we nooit dat iemand slechte bedoelingen heeft. Die mentaliteit mis ik soms in Gent. Uiteindelijk kunnen we als mens allemaal leren van elkaar.'

En de kou? 'Intussen ben ik wel gewoon aan de winter. In Afrika is het klimaat extremer. De regen is er heviger en de hitte sterker. Doordat de laatste jaren veel bomen gekapt werden, wordt het er bovendien steeds warmer.'

'We moeten echt met z'n allen zorgen voor de aarde. Veel Afrikaanse mensen realiseren zich niet wat de toekomst brengt, omdat ze onvoldoende informatie krijgen. Toch moet de klimaatsituatie serieus genomen worden. Als de aarde reageert, draagt iedereen de gevolgen.'

txt_An Van Hemeldonck pix_Jurgen Remmerie

tintelijn

DE DUURZAME AANNEMER

Je gevel of interieur oprissen?
Schilder-, kalei-, timmer- of pleisterwerken:
Tintelijn voert ook werken uit bij je thuis.

DE NATUURVERFWINKEL

Bij Tintelijn zetten we in op gezonde verf en duurzame producten. Nood aan inspiratie of informatie? Kom eens langs! Onze experts zijn van vele markten thuis.

info@tintelijn.be • 09 219 09 60
Adolf Baeyensstraat 216, 9040 Gent

www.tintelijn.com

Te veel boten worden te weinig gebruikt

Hoe Straal verwaarloosde boten een tweede leven geeft

Polyester is notoir moeilijk te recyclen. Daarom laten eigenaars hun boot liever verwaarloosd achter dan de (hoge) prijs voor hergebruik te betalen. Het resultaat: 10.000 'weesboten'. Vzw Straal probeert deze problematiek circulair aan te pakken.

txt_Michaël Verest pix_Straal vzw

'De problematiek ligt ons na aan het hart', zegt Laura Van Wingen, die samen met Thijs Van Wingen en Charlotte Van Belle Straal heeft opgericht. 'We willen niet enkel weesboten van de sloop redden, maar ook het soms duffe imago van de pleziervaart veranderen: die is niet enkel voor degenen met zeer veel middelen, maar voor iedereen!' 'Te veel boten worden te weinig gebruikt. Het resultaat is een wildgroei aan afbrokkelende boten, zoals je die vindt aan de Brugse Vaart, aan de Kristallijn, aan het MIAT. Een beetje overal waar je kijkt in Gent', pikt Thijs in. 'Dat is geen efficiënt botengebruik.'

Nadat hun doel en plan in grote lijnen vastlag, wonnen ze Circuit Circulair, een wedstrijd georganiseerd door Stad Gent met een focus op circulair ondernemen.

Kost

Een polyesterboot recyclen kost al snel 380 euro per ton, iets wat de meeste eigenaars niet willen ophoesten. Hergebruik is dan de oplossing. 'We moedigen mensen via onze website aan om hun boot naar ons te brengen. We willen namelijk preventief te werk gaan, voordat de boten te zeer verwaarloosd zijn. Door er op tijd bij te zijn, kunnen we er weer iets moois van maken', zegt Charlotte Van Belle.

Kennishub

Het herstel van de boten gaat voorlopig door in een loods in de haven van Langerbrugge. 'Maar we zoeken nog een vaste stek', knipoogt Laura. Het afbreken, schuren en schilderen gebeurt door vrijwilligers. 'Straal is ook een sociaal verhaal', gaat Laura verder. 'Zowel enthousiaste bootliefhebbers,

als mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt moeten zich thuis voelen bij ons.' De ambitie is om de Straalwerf om te vormen tot een open kennishub rond bootrenovatie, waar hun talenten en de kennis van experts samenkomen.'

'We willen niet enkel weesboten van de sloop redden'

In maart 2023 zijn het Europees Parlement en de Raad voor Transport en Toerisme het eens geworden om de maritieme sector te verduurzamen (lees: CO2-uitstoot moet naar beneden). Voorlopig vallen de pleziervaartuigen buiten deze regeling, maar het is een kwestie van tijd vooraleer ook deze sector aan emissienormen onderhevig zal zijn. 'Ook hierin zijn we

innovatief', klinkt het bij Thijs. 'Al onze boten zijn elektrisch aangedreven. Dus geen uitstoot meer, geen vuile diesel en geen lawaai tijdens het varen. En we willen zelfs verder gaan. In de toekomst zullen onze aandrijvingen hybride zijn: wanneer de batterij op is, zal er overgeschakeld worden op waterstof. Binnen het VLAIO-innovatieproject doen we daar momenteel verder onderzoek naar.'

Bootdelen

Is het concept van Straal levensvatbaar? 'De sleutel is de manier waarop de boten worden ingezet', zegt Laura. 'Daarom hebben we besloten aan bootdelen te doen. Geïnteresseerden schrijven zich in, en kunnen via een app tijdslots reserveren. Men heeft keuze uit de hele vloot - dus niet enkel uit één boot.' Dat dit toch bijna hetzelfde is als huren, ontkennen ze stellig. 'Wij voorzien in een andere behoefte', aldus Thijs. 'Bij ons kunnen mensen terecht die een alternatief zoeken voor bootbezit, of op een meer ver-

antwoordelijke manier het water op willen. Er is met andere woorden meer engagement.'

'Straal is ook een sociaal verhaal'

Wagens staan 90% van de tijd stil. Hoewel er voor boten geen exacte cijfers te vinden zijn, kunnen we veronderstellen dat er bij boten op zijn minst evenveel stilstand is. Dit leidt tot dure ligplaatsen die bovendien dun gezaaid zijn. 'Een bootdeelsysteem kan hiervoor een oplossing zijn', zegt Charlotte. 'Er zijn minder plaatsen nodig, waardoor de prijs op termijn kan dalen. Ook dat helpt de democratisering van de pleziervaart vooruit.'

De toekomst is elektrisch

Het is druk op de werf. Vrijwilligers lopen af en aan. De boten worden klaargestoomd om begin mei aan hun nieuwe, circulaire reis te beginnen. Laura, Thijs en Charlotte kijken tevreden naar de werken. 'Dit is de Monokini, de oude boot van Luc De Vos', zegt Laura plots. 'We zijn de schenkers

zeer dankbaar voor de kans om zijn boot een tweede leven op de Gentse wateren te geven.'

We varen de haven van Langerbrugge uit, richting Evergem. 'Hoor je dat?' vraagt Thijs. 'Ik hoor enkel meeuwen en die containerboot in de verte', antwoord ik. 'Uitstekend', lacht hij. Hij wijst naar de elektrische motor die onhoorbaar de boot voortdrijft. Ook dat is een voordeel van elektrisch varen.

'Al onze boten zijn elektrisch aangedreven'

Op de vraag wat de toekomst brengt, antwoorden ze stellig: een schaalbaar businessmodel uitwerken, uitbreiden naar andere steden en een hybride aandrijving ontwikkelen. 'Maar nu nog even genieten', lacht Charlotte. Met de zon, die weerkaatst op het water, lukt dat prima.

Heb je een polyesterboot die je een tweede leven wil geven, of ken je iemand met zo'n boot? Contacteer Straal via info@straal-boot.be

Dieter heeft **200** elektrische auto's

Eentje voor het containerpark - eentje om naar de bomma te gaan - eentje om te gaan shoppen in Brugge - eentje om ...

Wat je plannen ook zijn: Battmobility heeft het geschikte voertuig voor jou (en je bedrijf).

Ontdek de goedkoopste mobiliteit op www.battmobility.be

Liesbet — 'Hoe harder hoe heter, hoe groener hoe beter'

In deze rubriek laten we iemand aan het woord die zich rechtstreeks of onrechtstreeks inzet voor een duurzamer Gent. Deze keer aan de beurt: Liesbet De Weder.

'Ongeveer zeven jaar geleden schreef ik me in voor een opleiding tot stadsgids in avondonderwijs. Als afstudeeropdracht moest ik zelf een rondleiding uitwerken met een thema naar keuze. Ik wou iets origineels doen en niet een zoveelste historische stadswandeling. Aangezien ik zelf milieubewust ingesteld ben en nieuwe ontwikkelingen in de stad wil uitlichten, koos ik voor het thema Gent als klimaatrobuuste stad.

Tijdens de rondleiding stop ik op plekken in de binnenstad waarbij stad Gent inzet op klimaatadaptatie door te ontharden en vergroenen. De tour kreeg de toepasselijke naam 'Hoe harder hoe heter, hoe groener hoe beter.'

Starten doe ik aan de Korenmarkt, maar mijn andere stops verklap ik niet. Dat kunnen mensen zelf ontdekken als ze een rondleiding via mijn Facebookpagina boeken. Mijn favoriet vertel ik je wel, dat is het Maaseiklein aan de kathedraal. Wat ooit een grijs plein met parkeerplaatsen was, werd opgevaardeerd tot groene speelruimte voor iedereen om van te genieten.

Ik merk dat ik nu extra alert ben voor ingrepen in de openbare ruimte, zowel in Gent als elders. Goede voorbeelden en inspiratie deel ik dan op mijn Facebookpagina.

Of Gent al klimaatrobuust is? De toekomst moet dat uitwijzen, maar ik vrees ervoor. Ik merk wel dat er bij heraanleg en renovatiewerken veel aandacht is voor vergroening, wat een goede zaak is.

txt_Binte Claes pix_Jurgen Remmerie

De natuur komt terug

Leve de geveltuin!

Je wipt een tegel uit of kapt wat beton weg aan je voordeur. Je graaft een put, zet er een plant in, kiept wat potgrond over de wortels, en klaar. Dat is het wonder van het geveltuintje: minimale inspanning, maximaal resultaat. En als die sowieso al geringe inspanning dan nog kan uitbesteed worden aan de geveltuinbrigade: geniaal toch? Toby Lauwerier vindt alvast van wel.

txt_Toby Lauwerier pix_Marc Carreel

Klimop! En misschien af en toe blauwe regen: dat was tot niet eens zo lang geleden waar de meeste mensen vermoedelijk aan dachten bij het woord 'geveltuin'. Ook ikzelf vroeg mij soms af wie er achter die tot aan de dakgoot door *Hedera Helix* overwoekerde gevels woonde. Non-conformistisch was het, zo'n groene gevel in een versteende stad!

Alle begin is moeilijk

Bij wie zich wel aan een geveltuin waagde, werden de mogelijkheden vaak niet optimaal uitgebuit. De klimhulpen waren niet aangepast aan de planten die ze steunden en

hingen te dicht of te ver van de gevel. Anderzijds is het niet zo dat wanneer er een klimhulp voorzien wordt, eender welke plant dan maar besluit om te gaan klimmen. Onkruid bestaat niet, maar toch kregen die geveltuinen van de eerste generatie dat onkruidetiket en vormden zo koren op de molen van de tegenstanders.

Het moet nauwelijks een tiental jaar geleden zijn dat geveltuinen pas echt *in the picture* kwamen als efficiënte en relatief eenvoudige manier om van de stad een betere plek te maken. De voordelen van geveltuinen waren nochtans al veel langer bekend. Ze zijn niet

alleen mooi om naar te kijken en te trakteren op bloemen en geuren, ze slaan ook CO₂ op, ze zijn een biotoop voor vogels en insecten, ze vormen een natuurlijke zonnewering, doen het hitte-eilandeffect dalen en zorgen ervoor dat de bodem meer water opneemt.

Toch is het pas in 2012 dat ze voor de eerste maal bij naam en toenaam genoemd worden in het Gentse bestuursakkoord, als voorbeeld van kwaliteitsvol groen. Sinds 2014 heb je in Gent geen vergunning meer nodig voor de aanleg van een geveltuintje. In dat jaar kreeg Gent er tientallen geveltuinen bij. Toch aarzelden veel Gentenaars nog.

Eureka!

We richten een Geveltuinbrigade op! Dat dachten ze bij Gents Milieufrent in 2017. Het plan was om op anderhalf jaar tijd minstens 500 geveltuinen in Gent te realiseren. Dankzij het burgerbudget waren die voor de bewoners helemaal gratis. Ook de jaren daarna bleef dat zo tot zolang de

voorraad strekte, want de Geveltuinbrigade kon telkens opnieuw rekenen op centen van de stad – via wijk aan zet of planten met burens.

In nauwelijks zes jaar tijd kwamen er 5.000 geveltuinen bij in de Gentse straten. Eén geveltuin, daar loop je zo voorbij. Maar 5000 geveltuinen? Die zorgen allemaal samen voor een geweldige metamorfose van onze stad.

Studies tonen aan dat...

Wacht even, ik heb helemaal geen studie nodig om te weten dat een groenere leefomgeving stress doet dalen, immuniteit laat stijgen, ons socialer, zelfverzekerder, productiever en creatiever maakt en desnoods zelfs helpt tegen aambeien. Alhoewel, ikzelf word eigenlijk gewoon blij en goedgezind van al die kleine gelukjes die geveltuintjes zijn, dat is toch ook al

'5.000 geveltuinen? Die zorgen allemaal samen voor een geweldige metamorfose van onze stad'

heel wat. De natuur komt terug, en dat is fantastisch! Een vriend van mij drukte nog op een andere manier uit hoe snel hij verknocht raakte aan zijn geveltuintje. Vroeger voelde hij zich thuis op het moment dat hij de voordeur achter zich had dichtgetrokken. Nu is hij al thuis op het moment dat hij nog voor de deur staat en weer eens zijn sleutels niet vindt.

Acht Gentse studenten van Arteveldehogeschool deden de afgelopen maanden een onderzoek naar de duurzaamheid van al die Gentse geveltuinen. Ze wandelden en fietsten naar een vierhonderdtal tuintjes die de afgelopen jaren door de geveltuinbrigadiers aangelegd werden en stelden telkens de eenvoudige vraag: *leeft het nog?* Het antwoord was in 85 % in de gevallen positief. 70 % van de nog levende geveltuinen waren

bovendien goed onderhouden, 30 % mocht volgens de studenten wel eens een knip- of schoffelbeurt krijgen, al was het maar om de geveltuinsceptici ter wille te zijn.

Geveltuin voor gevorderden

Hier en daar duiken groenslingers op hoog boven de Gentse straten – klimplanten die zich vanuit een geveltuintje langs horizontale stalen kabels een weg zwieren richting een tegenoverliggende geveltuin aan de andere kant van de straat. Het zijn geveltuinen voor gevorderden – ze bezorgen me telkens nog een éxtra klein gelukje. Meer van dat!

'Het werk van de geveltuinbrigade is nog lang niet af'

De toekomst

Voor 2024 zit de agenda van de Geveltuinbrigade al goed vol. Er komen honderden geveltuintjes bij, er wordt samengewerkt met scholen en in de Langestraat in Ledeborg komt er een geveltuin van 100 meter lang.

En daarna? Kan de Geveltuinbrigade blijven rekenen op steun van de stad of betalen Gentenaars in de toekomst uit eigen zak voor hun nieuwe geveltuin? Dat wordt misschien voer voor discussie in de volgende bestuursploeg. Ik hoop alvast dat de Geveltuinbrigade nog lang mag blijven bestaan, want het werk is nog lang niet af. Hulde!

Kunnen we de wagen laten staan?

Een interview over ruimtelijke planning en mobiliteit

Onze wegen slibben dicht, het nieuwe vervoersplan van De Lijn lokt verontwaardigde reacties uit en later dit jaar zijn er gemeenteraadsverkiezingen: mobiliteit is zoals steeds een belangrijk lokaal thema. Kunnen we zonder onze wagen? En zo ja, hoe?

txt_Michaël Verest pix_Jurgen Remmerie

Waar richt uw onderzoek zich op?

Mijn onderzoek focust zich op verplaatsingspatronen in relatie tot ruimtelijke ordening en hoe deze elkaar beïnvloeden. Concreet betekent dit de vraag naar de achterliggende redenen en mechanismen van autogebruik, en hoe ruimtelijke planning kan bijdragen aan het verminderen van de afhankelijkheid van auto's in onze samenleving.

Vanuit het perspectief van een ruimtelijk planner beschouw ik de stad als een bijzonder gunstige context om duurzame verplaatsingen te faciliteren, voornamelijk omdat alle voorzieningen dicht bij elkaar gelegen zijn. Het is een uitstekende basis om openbaar vervoer efficiënt te organiseren. Toch wordt er in steden nog veel met de wagen

gereden, en is het autobezit relatief hoog. Mijn doel is dan ook om te begrijpen waarom mensen in stedelijke omgevingen nog steeds voor de auto kiezen, ondanks de uitnodigende mogelijkheden om dit niet te doen.

En wat is het antwoord daarop?

Dat het complex is (*lacht*). Autobezitters vormen een diverse groep, en het is essentieel om te onderzoeken hoe vaak mensen daadwerkelijk met de auto rijden, welke afstanden ze afleggen en wat de drijfveren daarachter zijn. De belangrijkste voorspeller van autogerelateerd gedrag is de socio-economische status. Bijvoorbeeld, 22,8% van de Vlaamse huishoudens heeft geen wagen, en heeft veelal een lagere economische status. Ho-

gere inkomens leggen langere afstanden af, en dan vooral tijdens hun vrije tijd. Dit zijn slechts enkele voorbeelden die naar voren kwamen uit mijn onderzoek.

Hoe kunnen deze resultaten leiden tot minder autogebruik?

Ten eerste moeten we 'auto-afhankelijkheid' nauwkeurig definiëren, en vervolgens bepalen wiens autoafhankelijkheid we willen verminderen. Daarnaast is een doordachte ruimtelijke planning cruciaal om duurzame verplaatsingen te stimuleren. Neem bijvoorbeeld ziekenhuizen; door schaalvergroting bevinden ze zich steeds vaker aan de stadsrand, wat de bereikbaarheid vermindert, zelfs als er een bus naartoe rijdt. Bij het ontwikkelen van nieuwe plannen is het van belang om

de perspectieven van gezinnen zonder auto in overweging te nemen.

Effectief beleid moet gericht zijn op het ontmoedigen van autobezit, aangezien een toename ervan doorgaans resulteert in meer gereden kilometers. De huidige aanpak van de regering, zoals de aanmoedigingspremie van 5000

'Gent heeft naar mijn gevoel een schizofreen ruimtelijk beleid'

euro voor de aanschaf van een elektrische auto en het beleid rond salariswagens lijkt echter niet bij te dragen aan het verminderen van autobezit. Aan de andere kant trachten centrumsteden autodelen te stimuleren, maar deze initiatieven lijken nog geïsoleerd

en zouden meer geïntegreerd moeten worden in bredere mobiliteitsbeleidsmaatregelen.

Wat is uw inschatting van de mogelijke impact op autogebruik door het nieuwe vervoersplan van De Lijn, waarin 3200 haltes worden geschraapt en er wordt overgestapt naar een vraaggestuurd systeem?

De uitdaging voor De Lijn ligt in het organiseren van vervoer in een zeer versnipperde ruimtelijke context, terwijl openbaar vervoer over het algemeen gedijt in dichtbevolkte, geclusterde omgevingen. Wanneer men mensen blijft aanmoedigen om in het buitengebied te wonen, is het resultaat

Eva Van Eenoo

_ Phd-onderzoeker aan Cosmopolis Centre for Urban Research en docent aan het SteR* (Urbanism and Spatial Planning) master programma aan de VUB.

_ Publiceert regelmatig over mobiliteit en ruimtelijke planning in allerlei media, en de natuurlijke processen die daar plaatsvinden

Huisje op wielen

polyvalente mobiele ruimtes

www.huisjeopwielen.be

BIOBOERDERIJ GOEDINGE

ZELFOOGST @ Goedingenstraat 8, Afsnee

GROENTEPAKKETTEN op afhaalpunten

- Boerderij Afsnee - op dinsdag vanaf 14u
- Bioboot aan de Krook Gent - op dinsdag vanaf 16u30
- Wooncoop Zandlopers Mariakerke - op dinsdag van 17u30 tot 21u
- Treck hostel Gent - op dinsdag vanaf 17u

meer info op www.goedinge.be of

Voor deskundige snoei- en velwerken door gecertificeerde boomverzorgers. Bomen snoeien doe je met Spectrum Boombeheer!

spectrumboombeheer.be   info@spectrumboombeheer.be   0495 18 49 05

→ lege bussen als gevolg van lange afstanden in gebieden met een lage bevolkingsdichtheid. Op deze versnippering heeft De Lijn uiteraard geen invloed.

Onderzoek wijst uit dat de meerderheid van de busgebruikers op het moment van verplaatsing niet over een eigen auto beschikt. Het is dus hoogst onzeker of het autogebruik zal toenemen als gevolg van de veranderingen in het vervoersplan. Waarschijnlijker is dat het zal leiden tot een groter beroep op persoonlijke netwerken, het uitstellen van verplaatsingen, of zelfs het volledig annuleren ervan.

Helpen lage-emissiezones om het autogebruik te verminderen?

Het primaire doel van lage-emissiezones (LEZ) is niet zozeer het verminderen van autogebruik, maar eerder de versnelde uitfasering van dieselloerwagen. Uit onderzoek blijkt dat de luchtkwaliteit daadwerkelijk verbetert. Het is echter onrechtvaardig dat de hoge inkomens zich eruit kunnen kopen. Iemand met een elektrische salariswagen kan de LEZ vrolijk in- en uitrijden, terwijl oma met een dieseltje van twintig jaar oud dit niet meer mag.

Een circulatieplan zoals in Gent is veel interessanter omdat het voor iedereen in dezelfde mate geldt. Dit, gecombineerd met inspanningen om het autogebruik van de hoogste inkomens te verminderen heeft de grootste slaagkans om het autogebruik te verminderen. Voorts is het aangewezen dat

het ruimtelijk beleid gericht is op kernversterking met nadruk op openbaar vervoer.

Toch denken nog veel mensen: 'mijn auto, mijn vrijheid'... Mijn onderzoek concentreerde zich op Gent, en uit de gesprekken die ik heb gevoerd, bleek dat niemand uit de focusgroepen met de auto naar het stadscentrum gaat. In plaats daarvan maken zij gebruik van de fiets of verplaatsen zij zich te voet. Het mobiliteitsgedrag van stadsbewoners blijkt aanzienlijk complexer en gevarieerder te zijn dan 'mijn auto, mijn vrijheid'.

Nu de verkiezingen eraan komen: welke aanbevelingen zou u doen aan het nieuwe Gentse stadsbestuur?

Gent heeft naar mijn gevoel een schizofreen ruimtelijk beleid. Men heeft veel tijd en energie gestoken in het autoluw maken van het centrum, en dat is succesvol. Tegelijk worden voor de rand vergunningen verleend aan projecten die meer autoverplaatsingen in de hand zullen werken. Neem nu The Loop, gelegen aan de afrit van de autostrade. Bij de ontwikkeling van dat gebied, staat het in de sterren geschreven dat het autoverkeer toeneemt, ongeacht de beschikbaarheid van openbaar vervoer. Deze schizofrenie in het beleid dient te worden aangepakt.

Een herziening van het parkeerbeleid is tevens noodzakelijk. Momenteel zijn bewonerskaarten uniform, terwijl differentiatie op basis van voertuigtype of zelfs inkomen overwogen kan worden om meer draagvlak

te creëren voor een strenger parkeerbeleid. De huidige regeling waarbij de eerste bewonerskaart gratis is voor Gentse inwoners zou heroverwogen moeten worden, met wellicht behoud van gratis kaarten voor senioren, maar een hogere tarifiering voor SUV's.

'Bij het ontwikkelen van nieuwe plannen is het van belang om de perspectieven van gezinnen zonder auto in overweging te nemen'

Een duidelijke afbakening van de stadsgrenzen is eveneens van belang. Zo wordt de parkeertoren in Ledeberg momenteel beschouwd als gelegen aan de stadsrand, ondanks dat het een van de dichtstbevolkte woonzones in Gent is. Gent zou moeten worden gedefinieerd als alles binnen de R4, en parkeertorens dienen daar in de buurt te worden ontwikkeld in plaats van op een afstand van slechts 100 meter van het centrum, zoals de markt in Ledeberg.

Laatste vraag: heeft u eigenlijk zelf een wagen?

Nee, maar wel een deelwagenabonnement. Voor uitstapjes gebruiken we dan weer bus en trein. De kinderen vinden dat meestal prettiger dan lang stilzitten in de wagen. Ik heb hen ook van jongs af zelf laten fietsen, dus zijn ze kilometers maken gewend.

En zelf doe ik echt heel veel zonder wagen. Ik ben al een expert geworden in fietstassen vol boodschappen laden (*lacht*).

Spaar de toekomst met een duurzame bankrekening

Verhuis je geld in 1-2-3!

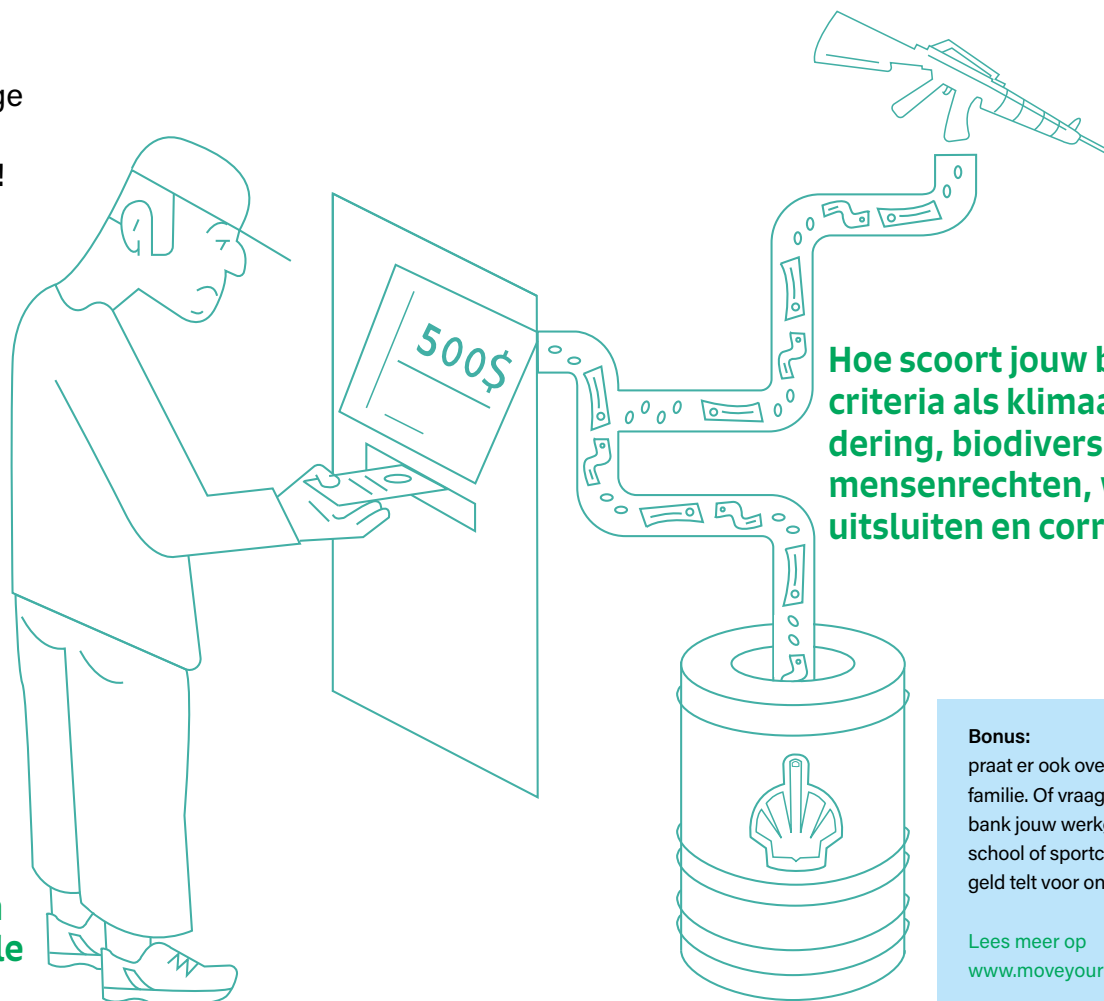
Oeps! Jouw bank investeert het geld op jouw rekening in fossiele brandstoffen en grootschalige ontbossing van tropisch regenwoud? Tijd om je geld te verhuizen en te sparen voor de toekomst! Jouw toekomst, maar ook die van onze planeet.

txt_ Zjef De Loose pix_Andy Bruyninckx

Heb je ooit al eens stilgestaan bij wat er gebeurt met het geld op jouw bankrekening? Of vraag je jezelf af van waar de rente op je rekening komt? Slechts een deel van jouw geld blijft bij de bank in de vorm van reserves, bijvoorbeeld voor afhalingen van cash. De rest gebruikt de bank om nog meer geld te creëren, bijvoorbeeld via leningen aan bedrijven, particulieren en de overheid waarmee ze de echte economie financieren, maar ook via investeringen in aandelen en obligaties, of via derivaten: financiële producten waarmee je gokt op prijschommelingen van andere financiële en fysieke bezittingen zoals grondstoffen.

Iedere bank heeft een eigen investeringsbeleid. Zo zijn er banken die bewust duurzame criteria hanteren: ze sluiten fossiele uitbreiding uit en investeren in hernieuwbare energie, natuurbehoud en duurzame ontwikkeling. De meeste Belgische grootbanken investeerden sinds 2021 echter bijna 11 miljard euro in uitbreiding van fossiele brandstoffen via onder meer Shell, Exxon-Mobil en TotalEnergies.

'Sinds 2021 investeerden Belgische banken bijna 11 miljard euro in uitbreiding van fossiele brandstoffen'

Hoe scoort jouw bank op criteria als klimaatverandering, biodiversiteit, mensenrechten, wapens uitsluiten en corruptie?

Bonus:

praat er ook over met vrienden en familie. Of vraag eens na bij welke bank jouw werkgever, vereniging, school of sportclub zit. Want al het geld telt voor onze toekomst!

Lees meer op www.moveyourmoney.be

Wil jij de toekomst sparen? Volg dan deze 3 stappen:

- 1 Kijk op www.bankwijzer.be hoe goed jouw bank scoort op criteria als klimaatverandering, biodiversiteit, mensenrechten, wapens uitsluiten en corruptie.
- 2 Niet tevreden over het beleid van jouw bank? Surf naar www.bankswitching.be. Via de gratis bankoverstapdienst kan je snel en gemakkelijk overstappen naar een andere bank voor je betaal- en/of spaarrekeningen zonder dat je betaalopdrachten worden onderbroken.
- 3 Vraagt je oude bank om je loon bij hen te storten, bijvoorbeeld als onderdeel van de voorwaarden van jouw (woon-)krediet? Geen probleem: met een doorlopende opdracht kan je jouw loon iedere maand automatisch verder storten naar jouw nieuwe bankrekening. Zo kan jouw geld optimaal renderen voor de toekomst.

Gentenaar Wafa Chtiti: van BNP Fortis naar VDK

'Ik zat al mijn hele leven bij Fortis, gewoon omdat mijn ouders daarbij zaten. Ergens in mijn achterhoofd wist ik wel dat ik eens moest kijken om over te stappen. Ook omdat het was overgenomen door een Franse bank, want ik wist niet echt waar dat geld naartoe ging. Maar uit gemakzucht ben ik pas geswitcht toen ik echt met de neus op de feiten werd gedrukt. Ik had een artikel zien passeren dat de grootbanken ons spaargeld onder andere gebruiken voor illegale nederzettingen in Palestijns gebied en voor wapenhandel. Zaken die echt absoluut niet overeenkomen met mijn waarden en normen, dus daarom heb ik de overstap gedaan.'

'Via BankWijzer heb ik banken vergeleken op criteria als wapenhandel, ecologische voetafdruk en mensenrechten. Ik vond dat superinteressant om te zien en ben uiteindelijk terechtgekomen bij vdk bank, een Gentse bank, dus echt heel lokaal. En die overstap is eigenlijk heel goed meegevallen: ik heb online een afspraak gemaakt, ik ben langsggegaan, en de rest hebben ze van mij overgenomen, ook de domiciliëringen. En dat is eigenlijk heel vlot gegaan. Vandaag is mijn rekening bij Fortis helemaal afgesloten. Ik heb juist wat digitale zaken moeten bevestigen zoals PayPal, maar dat viel keigoed mee. Dus ja, ik zou het sowieso aanraden: gewoon doen!'

↑ FAM The Label

FAM The Label "Meet the Maker"

Ontmoet Vanessa van **FAM The Label** op 17 April in Supergoods Gent! Ontdek het verhaal van dit duurzame Gentse merk & hun nieuwe zomercollectie. Meer info op supergoods.be

Nieuw dit seizoen!

Je vindt dit seizoen twee nieuwe merken in onze rekken! **Rotholz** en **Mela** zijn twee duurzame merken uit Duitsland. Trendy basics voor hem, haar en hen.

← Rotholz
→ Mela

Zouri

Ons aanbod van **Zouri** wordt uitgebreid! De zool van deze vegan sandalen zijn gemaakt uit gerecycleerd ocean waste plastics. Kom ook de nieuwe modellen met vegan corn leather ontdekken!

Kom ons ook eens bezoeken op de Ecomarkt UGent en het Fair Fashion Fest Gent!

Brabantdam 63 / Open ma 11-18u, di-za 10-18u
Ook open op de eerste zondag van de maand

supergoods.be

**S U P E R
G O O D S**

eco + fair fashion
supergoods.be

Stadsplant Ambassade Blauwe Regen

De Geveltuinbrigade verrijkt onze stad elk jaar met honderden nieuwe Gentenaars; klimplanten die hard nodig zijn om onze stad klimaatrobuust te maken en de biodiversiteit te herstellen. Hoog tijd om deze Gentenaars beter te leren kennen. Deze editie is de blauwe regen (Wisteria Sinensis/ Floribunda) aan de beurt.

txt_Daniël Vernooy pix_Beline Xu

De komende maanden is op veel plekken in onze stad een magistraal fenomeen te bewonderen; de bloei van de blauwe regen. Het gaat om twee soorten, de Chinese wisteria (Wisteria Sinensis) en de Japanse (Wisteria Floribunda). Ze zijn gemakkelijk te onderscheiden; de twijgen van de Chinese wikkelen tegen de klok in, de Japanse juist met de klok mee. Verder zijn er subtiele verschillen in blad, bloem en geur. Gent kent een groot aantal monumentale wisteria's, bijvoorbeeld in onze botanische tuin en aan de Hoogpoort.

Terwijl ze bij ons een nieuwkomer is, heeft de plant diepe wortels in de ecologie en menselijke cultuur van Oost-Azië. In Japan zijn er talloze verwijzingen in de literatuur en beeldende kunsten naar de klimmer. In het Ashikaga bloemenpark zijn allerlei hangende constructies voorzien waardoor de wisteria's ongeziene oppervlaktes overspannen. Daarnaast zijn er boogconstructies van honderden meters, volledig overgroeid tot loofgang van de blauwe regen. Next level pergolas. Iets om in een van de Gentse straten mee te experimenteren als logisch vervolg op de groenslinger, een bloemenplafond. Of een wisteriatunnel over een van de wandelpaden op de Bijloke.

De Chinese wisteria is bij ons terechtgekomen via het Britse imperium in de vroege negentiende eeuw. De Japanse hebben we te danken aan Johann von Sie-

bold, een Duitse arts die in dienst van Nederland veel Japanse planten naar hier gehaald heeft. Naast Japanse wisteria bracht hij ons verschillende azalea's, zo belangrijk voor de tuinbouw rond Gent, en de Japanse duizendknoop, inmiddels uitgegroeid tot een serieuze lastpak. In zijn dagboek beschrijft hij hoezeer hij onder de indruk was van de blauwe regen, en hoe de Japaners speciale ceremonies organiseerden om de bloemen te aanschouwen, de hanami. De fascinatie voor de bloemenpracht is lang een drijvende kracht achter het ontwikkelen van onze groencultuur geweest, en

'Verschillende soorten klimplanten door elkaar op gevels gebeurt sowieso te weinig; slechts één klimplant is maar saai'

de reden dat we zoveel wisteria's in onze stad hebben. Naast de esthetische kwaliteiten beginnen we echter meer en meer de ecologische aspecten mee te nemen. Hoewel een wisteria nestgelegenheid biedt aan vogels, en nectar aan vlinders, hommels en wilde bijen (zoals de behangersbij en de houtbij), is ze niet inheems en dus qua biodiversiteit niet de beste keuze.

Wel kan ze goed gecombineerd worden met inheemse klimmers. Verschillende soorten klimplanten door elkaar op gevels gebeurt sowieso te weinig; slechts één klimplant is maar saai. De combinatie met een wilde bosrank of hop is ideaal; deze inheemse rankers gebruiken de wisteria, een typische wikkelaar, als klimhulp, en samen vormen ze een prachtige en biodiverse gevel, met afwisselend blad, bloemen en zaden.

GROENDAKEN
DAKTUINEN &
GROENGEVELS

CANOOPY

+32 (0)9 247 48 49
info@canopy-greenroofs.be
www.canopy-greenroofs.be

HOTA ERKENDE CV

**SAMEN BIO-ECOLOGISCH
BOUWEN MET HOUT**

**ZOEK JE EEN PARTNER VOOR JOUW
(VER)NIEUWBOUW OF TOTAALRENOVATIE?**

CONTACTEER ONS VIA:
WWW.HOTA.BE/CONTACT OF INFO@HOTA.BE

DE GOEDE ZAAK

BIOLOGISCHE CATERING
AMBACHTELIJKE SEITAN

*Zin in heerlijk duurzaam eten?
Wij koken naar
jouw smaak en budget*

lente- of communiefeest • verjaardagsfeest •
huwelijk • teambuilding • bedrijfsevent

www.de-goede-zaak.be

*Ontdek onze webshop
met biologisch lekkers*

seitan • broodbeleg • ontbijtgranen

www.seitan.be

Het groen
achter
de oren

Een step dichterbij het geluk

Lisa Maréchal

Ik ben er niet trots op, maar van ver hou ik van elektrische autopeds. Van dichtbij al minder. Als kind reed ik soms met de rode autoped die bij mijn tante in de stal stond. Heerlijk! Er stonden dikke luchtbanden onder en je moest echt hard stappen om vooruit te geraken. Heel lang bleef ik dus nooit enthousiast, maar het begin was altijd leuk. De rode autoped was uiteraard niet elektrisch.

Voor ik verder ga, zou ik even een pleidooi willen houden voor een duidelijker onderscheid tussen elektrische en gewone fietsen. Dat je dat er altijd bij moet zeggen, gewone fiets, omdat elektrische fietsers er niet bij zeggen dat ze met ondersteuning rijden, ik vind dat niet tof. Ja, ik ben met de fiets, zeggen ze dan, maar ze zijn eigenlijk met een stille brommer. Ik mag dat zeggen, want ik heb sinds kort zelf zo'n brommer. Ik kan het iedereen die het nodig heeft aanraden, maar eerlijk is eerlijk, elektrisch fietsen is niet echt fietsen, dus als het kan, rij ik met de echte fiets. Van de gemiddelde e-biker moeten we niet verwachten dat die hun taalgebruik zal aanpassen, dus moeten wij, echte fietsers, zelf het verschil maken. Ik twijfel nog tussen biofiets en spierfiets. Wat denk jij?

De elektrische autoped dus, ik begrijp hem. Hoewel een spierstep het in efficiëntie zwaar moet afleggen tegen een spierfiets, is dat met de e-versies van beide voertuigen wel anders. Een e-step is even snel als een e-fiets, maar is veel goedkoper. Bovendien zit er vaak zo'n leuk toetertje op en kan je hem met ecocheques betalen.

Als gelukkige ambtenaar heb ik geen recht op ecocheques. Ik heb me er dan ook nooit eerder in verdiept, maar ik hoorde onlangs een dame zeggen dat ze twijfelde waarvoor ze

haar ecocheques gebruiken zou. Ze had mijn elektrische fiets geleend via een deelsysteem en dacht eraan om er zelf een aan te schaffen.

Wat je allemaal niet kan kopen met ecocheques! Ongelofelijk! Elektrische fietsen, elektrische autopeds, koelkasten, televisies. Televisies! Je kan dus een televisie kopen met ecocheques, en je moet niet eens binnen de oude energieklasse A blijven! Ook elektrisch tuingereedschap is per definitie ecologisch. Zelfs de grasmaaier waarmee je buurvrouw elke zondag van mei haar gazon zal afrijden kan betaald zijn met ecocheques. De bladblazer in haar garage ook.

Terug naar de elektrische autoped. Om te vermijden dat iemand me er een cadeau doet, even duidelijkheid scheppen. Ik wil hem niet. De wielen zijn me wat te klein, ik zou bang zijn voor elke kiezel. Het ding heeft geen bagagedrager. Ik neem graag spullen mee. Bovendien ziet het er niet uit. Het is geen stijl. Ik zou me belachelijk voelen. Wat uiteraard niet betekent dat het ook belachelijk is. Ik wil hier niemand beledigen. Ik zie de jongelingen die door mijn straat razen heel graag op autopeds rijden. Het ziet er dolletjes uit en het maakt veel minder lawaai dan brommers. Maar mijn buurman mag zijn brommertje blijven gebruiken. Zo'n moeilijk te blussen brand bij de burens, daar zit niemand op te wachten.

Voortaan

Voortaan kiezen voor een duurzame levensstijl vraagt om nieuwe gewoontes. We helpen je graag op weg met enkele huis-, tuin- en keukentips. Klein begonnen ...

Aan de sløg met WePlog

Voor wie zich ergert aan zwerfvuil - wie niet? - en graag de benen strekt is er heden *WePlog*. Dat is een app op je telefoon die helpt bij het ploegen en plandelen. Wablief? Exact, dat is 'nieuw Nederlands' om al joggend of al wandelend je straat of buurt op te ruimen. Samengesteld met het Zweedse woord 'plocka', dat 'ruim op!' betekent.

Download je de app, dan krijg je een kaart te zien waarop staat aangeduid welke straten in jouw buurt zijn schoongemaakt, en waar jij zelf al geplogd of geplandeld hebt. Groene straten zijn onder handen genomen, in de rode ging er nog niemand langs. Ik kijk vol verwachting naar mijn eigen buurt, maar zo goed als alles kleurt rood. Tijd om daar iets aan te doen!

Lekker ploegen en plandelen

Met mijn twee latex handschoenen, telefoon en een vuilniszak vertrek ik. De zakken krijg je niet bij de app, die moet je aanvragen bij Ivago. Een grijper kan je bestellen via de Mooimakers. Dat is allemaal gratis. Ik ga naar een park in de buurt, tussen de bomen zie ik meteen afval liggen. Ik buk, strek en duw mijn buit de zak in. Wat verder doe ik dat opnieuw: ik plandel! Mijn zak raakt snel vol. Thuis open ik de WePlog app. Daar zie ik de nog altijd overwegend rood gekleurde kaart, maar nu wel met een groen lijntje van en naar mijn huis: mijn werk!

Ook aan de slag?

Download de app op weplog.be of via je Play of App Store!

txt_Joris Eschauzier pix_Lowie Vandyck

Dekselse (recup) bloempothanger

Altijd al zelf een bloempothanger willen maken? Met ons 7-stappenplan heb je 't zo gefikst!

Wat heb je nodig?

- touw
- 2 metalen schroefdeksels (zo'n 8,5 cm, bv. confituurpot)
- een boormachine met ijzerboortje

Aan de slag

1. Boor langs de rand van ieder deksel 3x 2 gaatjes, netjes over de omtrek verdeeld
2. Boor bij één deksel een gat in het middelpunt - dit wordt het bovenste deksel
3. Snij een paar meter touw af. Eén einde steek je van bovenaf door het (rand)gaatje van een deksel - trek het er 10 cm doorheen. Steek het andere einde van onderaf door het overeenkomstige gat in het andere deksel - zo hangen de deksels mooi boven elkaar

Maak 'm met GMF!

4. Trek het touw door tot de afstand tussen de deksels ongeveer gelijk is aan de hoogte van pot + plant
5. Steek dan het touw van bovenaf door het gat naast het eerste en trek door. Dat doe je telkens opnieuw: weer van bovenaf door het gat in het onderste deksel dat vlak naast het allereerste ligt. Knoop de twee einden onder het onderste deksel aan elkaar vast.
6. Hang via het gat in het bovenste deksel de plantenhanger op. Trek met drie draadjes telkens twee verticale touwen naar elkaar toe, net onder de rand van de bloempot, tot de afstanden gelijk zijn. Eventueel doe je daar nog een extra touw omheen ter versteviging.
7. Ziezo, je hebt zelf een keitoffe bloempothanger gemaakt!
- (8.) Wil je er nog eentje maken? Eet dan nog gauw 2 confituurpotten leeg, en begin opnieuw!

txt_pix_Joris Eschauzier

Broodpudding

Altijd heerlijk, mislukt nooit!

Jouw oude broodrestjes recupereren? Dat doe je op een heerlijke manier met deze geliefde klassieker!

txt_pix_ProVeg

kooktijd

skills

Ingrediënten

- 300 g oud brood
- 700 ml sojamelk
- 100 g rietsuiker
- 50 g puddingpoeder
- 2 kleine appels geschild, zonder klokhuis en in stukjes
- 6 - 8 speculooskoekjes

Bereiding

- Scheur het brood in stukjes, doe ze in een grote kom en overgiet ze met de sojamelk.
- Verwarm de oven voor op 180°C en vet een springvorm met diameter 23 cm in.
- Roer in het brood-sojamelkmengsel tot alles uit elkaar valt en een papje krijgt.
- Meng er de suiker door. Zeef het puddingpoeder boven het mengsel en roer goed door.
- Meng er vervolgens de stukjes appel door, breek de speculooskoekjes in stukjes en meng deze ook door het deeg.
- Giet het mengsel in de ingevette springvorm en bak de broodpudding gedurende 40 minuten op 180°C.
- Eventuele variaties: laat de speculoosjes weg en voeg wat kaneel en een goede handvol rozijntjes toe, of vervang de sojamelk door chocolade-sojamelk en voeg nog extra stukjes chocolade toe!

Ontdek meer recepten op proveg.be

Van brownfield tot aantrekkelijk wonen

Circulaire principes toegepast in Cohousing Biotope

Wat ooit een oud bedrijventerrein was, is vandaag een collectief woonproject: Bijgaardehof. De site telt 3 woongroepen - De Spore, Wijgaard en Biotope - en er huist ook een wijkgezondheidscentrum. De bewoners van de site waren intens betrokken bij het bouwproces. Samen met enkele experts bundelde cohousinggroep Biotope hun 'lessons learnt', om zo toekomstige bouwprocessen op het duurzame pad te helpen.

txt_ Adelheid Vanhille Veerle Vercurryce pix_Biotope

Het pronkstuk van Biotope is de dakmoestuin op de derde verdieping

Bij circulariteit in de bouwwereld denk je aan het hergebruik van materiaal. Maar circulariteit is veel ruimer. Een circulair gebouw is een gebouw dat voorziet in de noden van een diverse groep mensen gedurende de gehele levensduur van dat gebouw. Het biedt de bewoners en bezoekers opportuniteiten om te leven, te spelen, te ontmoeten en te werken. In dit artikel behandelen we de verschillende aspecten van circulariteit in de cohousing Biotope.

De fabriek als bron van grondstoffen

Sinds 1996 stond het gebouw van de voormalige metaalfabriek Malmar leeg. Het gebouw werd gebruikt als kraakpand, als bivakplaats en als oefen-

plaats voor graffiti. Vanuit het principe van circulariteit wensten de cohousers zoveel mogelijk grondstoffen (materiaal) van de site te recupereren en te hergebruiken. Door het verregaande verval was dit niet echt meer mogelijk. Wel kregen de vloertegels van de bureaus een plaats in de inkom, de toiletten en de gemeenschappelijke keukens, en zijn de muurtegels van de WC's van het bedrijf nu terug te vinden in de gemeenschappelijke toiletten – inclusief graffiti.

Behoud van de bestaande muren

De fabrieksmuren maken een wezenlijk deel uit van het karakter van de site. Ook die waren er slecht aan toe. De muren werden eerst afge-

topt, daarna werden stalen steunberen geplaatst voor de stabiliteit. Op cruciale plaatsen zijn openingen gemaakt voor toegang tot de site of voor lichtinval. De muren zijn hersteld met gerecupereerde stenen. Tenslotte kwam er een afdekplaat op de muren om vochtinsijpeling te voorkomen. Niettegenstaande het motto "rough is enough" heeft dit behoud van de muren een aanzienlijk kostenplaatje.

Levenslang en flexibel wonen

De circulatie tussen de verschillende ruimtes en appartementen gebeurt in open lucht: het zijn als het ware "straten op hoogte". De verschillende gemeenschappelijke ruimten zorgen voor extra sociale interactie. Er zijn logeerkamers,

een atelier, een ontmoetingsruimte met keukens, werkplekken, een wasplaats, enzovoort. Ze dragen rechtstreeks bij aan een verhoogd wooncomfort en aan levenslang wonen. De appartementen zijn aanpasbaar, de wanden zijn niet dragend en kunnen dus - indien de gezinssituatie sterk wijzigt - weggehaald en verplaatst worden.

'Circulariteit is ruimer dan het hergebruik van materiaal'

Ook is rekening gehouden met de toegankelijkheid, zoals voor rolstoelgebruikers. Daarvoor is er een aangepaste parkeerplaats, zijn er verharde paden door de tuin, ruime liften en toiletten, brede deuren, en drempelloze overgangen tussen binnen en buiten.

Groen en biodiversiteit

Groen en biodiversiteit zijn essentiële onderdelen van Bijgaardehof. Het tuinontwerp is afgestemd op de parkuitbreiding er net naast. Zo vloeien

park en privé-tuin mooi in elkaar over. In de tuin is door de cohousers een selectie van bomen en struiken aangeplant, waaronder ook enkele grotere eiken. Via klimstructuren op de gevels tot meer dan 15 meter hoog, op en tussen de gebouwen, krijgen klimplanten vrij spel om de gevels te vergroenen.

Het pronkstuk van Biotope is de dakmoestuin van zo'n 200m² op de derde verdieping. Het regenwater wordt er vastgehouden door een laag van 30 cm substraat en een laag tot 7 cm water. De groenten en kruiden die hier gekweekt worden, kunnen geoogst worden door alle bewoners van Biotope. Om het kweekseizoen te verlengen, staat er op het dak van de 5de verdieping een serre.

Warmte uit en in de bodem

Bij de start van het project in 2016 kozen de cohousers voor een aardgasvrije site met bijna-energie-neutrale appartementen. De keuze voor de verwarming van de hele site viel op geothermie. In totaal zijn er 48 boringen tot 148 meter diep. Die boringen zijn alle-

maal met elkaar verbonden en vormen een warmtenet. In de winter wordt de warmte naar boven gehaald, en in de zomer wordt alles gekoeld door de warmte weer in de grond te steken. Deze boorgat-energie-opslag noemt men een BEO-veld. Elk gebouw heeft zijn eigen warmtepomp: een bodem/water pomp. Zo zijn alle appartementen voldoende warm in de winter en is er een passieve koeling in de zomer. Een efficiënte klimaatregeling, maar de investeringen blijven duur.

'Een BEO-veld is een efficiënte klimaatregeling, maar de investeringen blijven duur'

Na 2 jaar bewoning

Vanaf juni 2024 wonen de meeste bewoners er 2 jaar. 2023 was het eerste volledige jaar met bewoning. De bewoners blijven meten en gegevens verzamelen.

Samen met Siklos Invest stapten de bewoners van Bijgaardehof ook in het project Regenwater: van bedrijf naar buurt. Hierover verscheen in Frontaal herfst 2023 een artikel.

Zin om het project te bezoeken? Hou de kalender van GMF in de gaten. Daar wordt de volgende rondleiding aangekondigd. Dit is een project van:

- Cohousing Biotope
- Gents MilieuFront
- Bogdan Design

Realisatie met de steun van Vlaanderen Circulair, VLAIO en EU- New generation

Makkelijk bewust kiezen

Wat goed is voor jou én voor de planeet, dat smaakt altijd naar meer. Daarom hebben we bij Bio-Planet alles in huis voor wie bewuste keuzes wil maken. Benieuwd? **Kom zeker eens langs en gebruik deze kortingsbon!**

- € 5
bij aankoop
vanaf € 50

Ruil deze bon van 5/3 t.e.m. 1/5/2024 in bij Bio-Planet voor **€ 5 korting**. Geldig met Xtra op je **volledige kasticket**, met een aankoopbedrag vanaf € 50.

Vind een winkel in je buurt op bioplanet.be

Enkel originele bonnen worden aanvaard. Geldig bij een minimaal aankoop van € 50 en op vertoon van Xtra. Niet cumuleerbaar. Niet inwisselbaar in contant geld. 1 bon per kasticket. Deze actie is geldig in alle Bio-Planet-winkels en in de Bio-Planet-webshop op collectandgo.be. Niet geldig op vuilniszakken, geschenkkarten en herbruikbare zakjes.

VU: nv Bio-Planet, V. Demersmaekerstraat 167, 1500 Halle, BTW BE0472405143, RPR Brussel.

OP FIETSVAKANTIE?
ZORGELOOS NAAR JOUW WERK?
OF ER GEWOON OP UIT MET DE KINDEREN?

**CASA de
CICLISTAS**
HELPT JE GRAAG OP WEG

WWW.CASADECICLISTAS.BE

Verdrie- dubbel je denken.

Kies rendement voor jezelf,
je streek en de planeet.

Word ook klant
in 7 minuten
op vdkbank.be.

Charles Eisenstein, 'Een betere wereld - waarvan we in ons hart weten dat die mogelijk is,' uitgeverij North Atlantic Books, 288 pagina's.

'Het verhaal van onvoorwaardelijke technologische vooruitgang is duidelijk op zijn retour'

Zin om mee te lezen met onze boekenclub? Stuur een mailtje naar [boekenclub@gentsmilieufrent.be!](mailto:boekenclub@gentsmilieufrent.be)

Een betere wereld

waarvan we in ons hart weten dat die mogelijk is

Charles Eisenstein is een onafhankelijke schrijver die vanuit een holistische kijk op de dingen een uitweg tracht te vinden uit het gevoel van permanente crisis dat heel erg leeft in de westerse maatschappij. Hij verbindt dit gevoel van moreel en spiritueel verval met een onwil om de onderlinge verbondenheid van systemen onder ogen te komen.

txt_Michiel Degraeve

Eisenstein wijst bijvoorbeeld op de nood om onze energietechnologieën te veranderen. Dit is echter onmogelijk zonder de onderliggende economische machtsverhoudingen aan te passen.

Veel mensen willen een nieuw systeem, maar zijn bang voor verandering. Wat wel duidelijk is, is dat de ontevredenheid met het huidige systeem zich op een onbewuste manier uit in fenomenen zoals depressie, verslaving, woede, uitstelgedrag en een algemene apathie ten opzichte van de wereld rond ons.

Volgens Eisenstein zien we de wereld als een geheel van 'grote verhalen' of narratieven. Het verhaal van onvoorwaardelijke technologische vooruitgang is duidelijk op zijn retour. Het probleem is echter dat onze vertrouwde noties van welvaart, onderwijs, geld, gezondheid en vele andere domeinen daar ook aan gelinkt zijn. We streven koste wat kost vooruitgang na op al die terreinen. Het grote probleem voor hem is dat deze niet aflatende *rat race* in veel mensen het slechtste naar boven brengt. Dit wil niet zeggen dat hij vindt dat mensen inherent slecht of egoïstisch zijn, integendeel. Hij pleit voor het herintroduceren van een verhaal van verbinding. De vooruitgang die mensen de laatste

eeuwen hebben gemaakt vindt hij wonderbaarlijk, maar dit heeft ervoor gezorgd dat we als heersers over de natuur de band met die natuur zijn kwijtgeraakt.

Hoewel dit boek 10 jaar geleden verscheen, is dit gevoel van de toekomst met argusogen te bekijken meer aanwezig omdat die nu heel onzeker lijkt. Maar is dit misschien geen kans om veranderingen in gang te zetten?

Eisenstein ziet spiritualiteit als een oplossing tegen dit technologisch nihilisme. De teleurstelling over de gevolgen van de technologische vooruitgang ziet hij bijvoorbeeld al beginnen in de gruwel van de Eerste Wereldoorlog. Daaruit ontstond een ideologische strijd tussen verschillende ideologieën, zoals vrije markt, kapitalisme, communisme en fascisme. Al deze ideologieën beloofden een utopisch toekomstbeeld waar de mensheid door middel van technologie een sociaal harmonieus bestaan kon leiden.

In deze nieuwe spirituele manier van zijn is er geen plaats voor afgunten en jaloezie.

Als je een boek over ecologie wilt, blijf je hier misschien wat op je honger zitten omdat er meer een soort filosofie uitgedragen wordt dan een concrete bestudering van hoe ecosystemen zich gedragen.

In 2024 is Gent de Europese Jongerenhoofdstad, hoera! Bij GMF hebben we niet tot nu gewacht om de jeugd te vieren: wij bombardeerden vorig jaar al 2023 tot 'GMF-jaar van de jeugd'.

txt_Thijs Michiels pix_GMF & partners

2023
=
GMF-jaar
van de
jeugd

Hoe we dat hebben gedaan? Simpel: campagnes, beleid, activiteiten, feesten, enzovoort meer dan ooit afgestemd op jonge Gentenaars, zoals onze **Big Jump** en onze zotte acts op de **Gentse Feesten**. Maar ook: *specialekes* zoals **speelplaatsen** vergroenen, opkomen voor de veiligheid van onze kleine **fietzers**, samen met kleuterklasjes **bloembollen planten**, de deuren van de **UGent** platlopen, met scholieren in Zwijnaarde **microbosjes aanleggen** en een politiek **jongerendebat** organiseren.

Ook in 2024 blijft GMF natuurlijk *young at heart*. Er staan opnieuw heel wat leuke initiatieven en ideeën op onze radar!

info@gentsmilieufrent.be

Je bent jong en je wilt wat... doen voor milieu & klimaat in Gent? Stuur ons een mailtje, word GMF-vrijwilliger en vertel het al uw maten!

Nieuw aan het Front: Annelies —

Sinds januari is het GMF-team een personeelslid rijker. Ze luistert naar de naam Annelies Sevenant. Welke wind bracht haar naar het GMF? En waar zal ze zich voor GMF mee bezig houden? We laten haar aan het woord.

txt_Annelies Sevenant

'Samen een steen verleggen voor meer groen en blauw, dat zijn dingen waar ik me graag voor smijt'

De wind die mij naar het GMF waaide

Samen aan meer groen werken, dat is waar mijn hartje sneller van gaat kloppen. Van bruine speelknieën als kind tot mijn keuze om bio-ingenieur in het land- en bosbeheer te studeren. Steeds weer die eeuwige groene kriebels. Mensen, groot en klein, bij elkaar brengen en laten dromen van een groenere buurt, hen inspireren en optillen. En ook: landen met een goed project of plan, en zo bouwen aan plekken die bruisen van leven (in meerdere opzichten). Samen een steen verleggen (ook letterlijk) voor meer groen én blauw in het

straatbeeld. Dat zijn dingen waar ik mij met veel enthousiasme voor smijt. De job bij GMF kruiste eerder toevallig mijn pad, ik twijfelde niet lang.

Projectmedewerker vergroening

Als projectmedewerker vergroening ben ik dan ook van plan om *van* Gent, maar ook *met* Gent een nóg groenere omgeving te maken. Dat ga ik in eerste instantie doen in twee wijken, waar men van de Stad een wijkbudget kreeg. Daarnaast zal ik samen met collega Steffi de Geveltuinbrigade in goede banen leiden.

Rabot in bloei

Met het project 'Rabot in bloei' willen we samen met de buurt meer groen brengen in de dichtst bebouwde wijk van de stad. En het gaat verder dan enkel inzetten op biodiversiteit. Een bloeiend Rabot zal fierheid geven aan zijn bewoners. Het groen zal ook verbinden, op ecologisch vlak als groene stapstenen voor planten en dieren. Maar minstens evenveel op sociaal vlak. Samen

met de buurtbewoners bouwen aan dat groen en eens klinken op al dat moois, dat smeedt banden voor het leven.

Wondelgem natuurlijk

In Wondelgem zullen we met het project 'Wondelgem natuurlijk' werken aan een groenere leefomgeving. Ook hier werken we samen met bewoners en organisaties aan meer biodiversiteit. Aanplanten van 100 bomen, 2000 bloembollen,... Het is maar een greep uit de acties die we er de komende twee jaar met de Wondelgemnaars willen uitvoeren.

Nog meer groene buurtprojecten

Ook na het uitvoeren van deze twee wijkbudgetprojecten is het de bedoeling om verder vanuit GMF projectmatig aan groenprojecten te werken. Zie je op dat vlak opportuniteiten, laat het gerust weten.

Contacteer Annelies via annelies@gentsmilieufrent.be

Dirk — 'Die grote diversiteit aan vrijwilligers maakt het plezant'

Dirk Waelput begon in de jaren 80 zijn loopbaan bij het FMG, de voorloper van GMF. De laatste 30 jaar van zijn carrière stond hij als omgevingsambtenaar van de stad Eeklo mee aan de basis van talloze groenprojecten. Een fietstocht langs merkwaardige bomen in Vlaanderen bracht hem - na zijn pensioen - terug bij GMF.

— Op de vooravond van mijn pensionering vroeg onze algemeen directeur: 'Dirk, je hebt hier nu 30 jaar lang gewerkt. Wat zou je anders doen mocht je opnieuw beginnen?' Het idee om meer rond bomen te werken schoot onmiddellijk door mijn hoofd. Ik ben veel bezig geweest met planning en nieuwe zaken realiseren, waardoor de kwaliteiten en bescherming van bestaande bomen wat op de achtergrond was geraakt.

Hoe ben je voorzitter geworden van de bomenwerkgroep van het GMF?

— Ik ben tot voorzitter gebombardeerd (*lacht*). In 2019 heb ik voor mezelf het project De Boomtoerist (boomtoerist.be) gestart. Op de tweedehands boekenmarkt aan de Ajuinlei had ik het boek 'Merkwaardige bomen in Vlaanderen' uit 1989 gevonden. Het boek intrigeerde mij en ik vroeg me af hoe het nu, 30 jaar later, met die bomen zou zijn? Heeft men daar effectief zorg voor gedragen? Vandaar dat ik op de fiets ben gestapt om alle bomen uit het boek terug op te zoeken en daar iets over te schrijven.

Tijdens die tochten groeide het inzicht dat oude bomen belangrijk zijn, maar dat we ook voldoende ruimte moeten geven aan nieuwe bomen zodat die ook 100 jaar en meer kunnen worden. Zeker in een stedelijke omgeving, waar bomen een belangrijke rol hebben om de stad klimaatbestendig en leefbaar te maken. Met dat idee ben ik dan naar Thijs en Steven van GMF gestapt. Samen met GMF en een aantal enthousiaste vrijwilligers is daar dan het project van de toekomstbomen uit ontstaan.

Wat heeft dat project opgeleverd?

— We hebben inwoners van de stad Gent opgeroepen om plekken aan te duiden waar er ruimte zou zijn om een boom 100 jaar te laten groeien. Dat heeft zo'n 200 tot 250 potentiële locaties opgeleverd. In die zin heeft dat een impact op de stadsdiensten, ook omdat het laat zien dat heel wat inwoners vragende partij zijn voor meer bomen. Op die plekken worden nu - weliswaar met mondjesmaat - bomen aangeplant door de Stad.

Wat doet de bomenwerkgroep nog meer?

— We proberen projectontwikkelaars en het stadsbestuur te motiveren om vanaf de start van stedelijke projecten meer rekening te houden met bestaande bomen. Nu, bij de bomen aan Dok Noord kwamen we helaas te laat. Er was al een sloopvergunning aangevraagd voor de Meyvaertsite om ruimte te maken voor een woonproject. Daarin stond heel summier ook de kap van twee grote platanen vermeld. We zijn in beroep gegaan en uiteindelijk tot een compromis gekomen. Beide bomen werden verplaatst naar het nieuwe park wat verderop.

Wat ik daarbij belangrijk vind zijn niet enkel de ecosystemendiensten die zo'n boom levert, maar ook het beeldbepalend effect. Je voelt dat ook aan de reacties van mensen die zeggen: 'Da's hier een ander plein geworden. Een andere sfeer, meer geborgen. Er zouden hier misschien nog meer bomen moeten komen.'

Daarnaast zijn we een project gestart om kleine bosjes in de stad aan te planten. Wij noemen dat Gentse brousses. Interessant voor bedrijven, want werknemers kunnen dan in de zomer aan zo'n bosje gaan zitten met hun laptop om wat te werken tussen de bomen en de vogeltjes. Maar ook bijvoorbeeld voor zorginstellingen. Uit de literatuur blijkt namelijk een grote positieve impact van groen op genezing en gezondheid.

Waar ben je als voorzitter het meest trots op?

— In feite ben ik overal tevreden over (*lacht*). Maar wat mij ook heel sterk treft is dat er in de bomenwerkgroep zo'n diversiteit aan mensen zit. Van mensen die gewoon geïnteresseerd zijn in bomen tot specialisten in boomverzorging of bio-ingenieurs die de wereld hebben rondgereisd en nu in Gent iets komen doen rond bomen. Dat maakt het plezant.

txt_Bert Barla pix_Jurgen Remmerie

MEET Jules #29: DE VIEGLERAAR

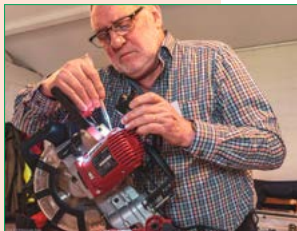

Meer avonturen van Jules vind je op de GMF website, via tinyurl.com/JulesGMF

help
mee

Heb je zin om ook
vrijwilliger te worden?
Laat het ons weten!
info@gentsmilieufront.be

apr mei jun

02.05

08.05

16.05

28.05

02.05 Open GMF-raad: Gent Repareerstad

Hoe kan Gent repareren stimuleren?

We kopen met z'n allen meer spullen en die spullen gaan vaak te snel kapot. Iets (laten) repareren is helaas niet altijd evident. Hoe verkleinen we de afvalberg en zorgen we ervoor dat we in Gent meer en makkelijker kunnen repareren? Hoe kunnen we onze Gentse Repair Cafés, professionele herstellende en andere initiatieven versterken? Welke structurele oplossingen zien we? Schuif met jouw gefikste stoel aan aan onze gerepareerde tafel om samen na te denken over lokaal en duurzaam repareren en consumeren!

donderdag 2 mei | 20u - 22u
GeMFish, Dampoortstraat 81,
9000 Gent
inschrijven via
gentsmilieufront.be/openraad

16.05 Simultane fietsentelling

Tel je mee?

Meten is weten dus wij tellen opnieuw fietsen! Voor de tiende keer tellen we deze donderdagochtend alle fietsers die tijdens de ochtendspits de R40 oversteken om in de stad te gaan werken, studeren of winkelen. We zoeken zo veel mogelijk tellers om samen met ons accurate gegevens te verzamelen. Help ons de 46 inrijpunten te bemannen/bevrouwen en jaag zo mee een fietsvriendelijk Gents mobiliteitsbeleid aan!

donderdag 16 mei | 7u - 9u
Aan tientallen inrijpunten R40
rond Gent
Meetellen? Laat het ons weten op
info@gentsmilieufront.be

08.05 LEZING: Cecil Konijnendijk

Leer alles over het belang van toegankelijk stads groen

Samen met Natuurpunt Gent en Breekijzer haalt GMF de uitvinder van de 3-30-300-regel naar Gent! Konijnendijk is voor velen een nobele onbekende, maar voor wie dagelijks met vergroening en stadsplanning bezig is, is het een rockster. Speciaal voor ons komt hij zijn baanbrekende concept in mensentaal uitleggen, op maat van Gent. Een niet te missen lezing voor al wie geïnteresseerd is in een groener Gent!

woensdag 8 mei | 20u
Auditorium OEHOE, campus Coupure
Coupure Links 653, 9000 Gent
inschrijven via
gentsmilieufront.be/konijnendijk

28.05 Workshop: Re-Creatie met jouw afval

Maak zelf je lamparmatuur!

"Afval bestaat niet" is een (holle?) slogan van een grote afvalverwerker maar niet bij Re-Creatie! Iedereen brengt een stuk licht afval dat klaar staat voor het containerpark mee en daarmee gaan we aan de slag om een armatuur voor een lamp van te maken. Het toeval wil dat de polyvalente zaal van GMF (GeMFish) 12 lampen heeft zonder armatuur. Heb je geen geschikt materiaal, geen probleem: er zal "mooi" afval aanwezig zijn om mee aan de slag te gaan. Geen recyclage maar upcycling - een levenswijze die je kan leren..

dinsdag 28 mei | 19u30 - 21u30
GeMFish, Dampoortstraat 81,
9000 Gent
inschrijven via
gentsmilieufront.be/re-creatie

05.06 Water: een globaal en lokaal verhaal

Lezing over problemen en oplossingen rond water

Krijg inzicht in de globale watercyclus, de oorzaken van een ongelijke waterverdeling in de wereld en de waterstress die we ook in België ervaren. We zoomen in op onze watervoetafdruk en maatregelen om ons watergebruik efficiënt te verlagen. Eindigen doen we met een interactieve denkoefening rond het verkleinen van onze watervoetafdruk op niveau van stad, buurt en gezin. Deze lezing is een gezamenlijke organisatie van GMF en Join For Water.

woensdag 5 juni | 19u30
Café Floridi, Sint-Salvatorstraat 5,
9000 Gent
inschrijven via
gentsmilieufront.be/watercyclus

19.06 Velo-city: fietsparade

Toon aan de wereld dat Gent dé fietsstad is (wordt)

In juni komt Velo-city, het grootste fietscongres ter wereld, naar Gent. Vier dagen lang gaan beleidsmakers en experts over alle aspecten van het fietsen (en toekomstbestendige stedelijke mobiliteit) overleggen. De apotheose wordt een grootse fietstocht. Met duizenden door Gent fietsen? Pomp die bandjes maar hard, smeer die ketting maar in en stem je fietsbel op de juiste toonhoogte, want dit wordt een feest op wiel'tjes!

woensdag 19 juni | 19u
locatie: wordt nog bevestigd
meer info op gentsmilieufront.be

12.06 Boekenclub Roman Krznaric

Lees en bespreek mee "De goede voorouder"

Op woensdag 12 juni bespreken we het boek 'De goede voorouder (Langetermijndenken voor een kortetermijnwereld)' van Roman Krznaric. De Australische sociale filosoof en schrijver Krznaric legt zich toe op de kracht van ideeën om dingen te veranderen. En met Kate Raworth als echtgenote zijn de ideeën ten huize Krznaric niet zelden geniaal en revolutionair! De oprichter van de 'School of Life' in Londen schrijft over hoe we verder kunnen kijken dan onze eigen generatie lang is.

woensdag 12 juni | 20u
GeMFish Dampoortstraat 81,
9000 Gent
Laat weten of je komt op
boekenclub@gentsmilieufront.be

05.06

12.06

ontdek meer

activiteiten op
gentsmilieufront.be/kalender

23.06 Velo-city: repair café fietsaccessoires

Voor fietsen én outdoor kledij

Laten je fietsremmen het afweten, zit er een scheur in je regenbroek of rammelt jouw stalen ros even onheilspellend als een compositie van Kurt Weill? Onze Repair Café-vrijwilligers proberen ze samen met jou te repareren, en zorgen ervoor dat je weer fluitend door het leven fietst! Ben je zelf een handige Harry/Henriette? Kom dan óók maar af: wij zoeken nog heel wat versterking om die dag te komen helpen klossen!

zondag 23 juni | 14-17u
De Broederij, Standaertsite 1,
9050 Ledeberg
meer info op gentsmilieufront.be

19.06

23.06

2024 was nog niet goed en wel gestart, of GMF was al fietsen aan het tellen aan #GentSintPieters voor een eerste beleidsactie!

... ontluiken tijdens de donkere maanden, en fleuren de dag op van duizenden fietsers en passanten!

GMF deelt lekkers uit aan chauffeurs van #DeLijn - een hart onder de riem na (alweer) een geval van agressie

Get the bigger picture!

volg ons
 📱 gentsmilieufont-GMF
 📱 @gentsmilieufont
 #gentsmilieufont

Veel goesting, maar weinig of geen ervaring met groentjes kweken? GMF en #boersepoort inspireerden met een infosessie voor #dummies!

120 fietsers circuleren op, onder en rond #gentbruggebrug, pro invoering #mobiliteitsplan

GMF blijft #vullenbak #gentsebrusses (helpen) realiseren: na Zwijnaarde kwam er deze winter nog eentje in het #Lousbergspark

Gents Milieu Front

over ons

Gents MilieuFront (GMF) is een politiek onafhankelijke milieuvereniging die actief is in Gent en omgeving.

We willen mee vorm geven aan een samenleving waarin 'duurzaam' altijd de logische, natuurlijke keuze is, op alle niveaus. Om dit te bereiken richten we ons tot lokale overheden, inwoners en organisaties in de regio via beleidswerk, sensibilisering, adviesverlening en acties. Vrijwilligers zijn het kloppend hart van onze vereniging. We leggen ons toe op stedelijke thema's zoals afval, energie, mobiliteit en klimaat. MilieuAdviesWinkel (MAW) is het servicepunt duurzaam bouwen en renoveren van GMF.

word lid

Word je lid, dan help je ons om nog meer acties te ondernemen en zwaarder te wegen op het Gentse milieubeleid.

Je bent al lid vanaf 10 euro per jaar! Dit doe je makkelijk en snel via het domiciliëringsformulier op de website. Jij kiest zelf voor welk bedrag je lid wordt op gentsmilieufont.be/wordlid. Elk GMF-lid heeft recht op kortingen in een twintigtal duurzame Gentse handelszaken. Originele cadeautip? Schenk een lidmaatschap!

COLOFON

Frontaal is het driemaandelijkse tijdschrift van Gents MilieuFront vzw (GMF)

Jaargang 27_nr. 1
Lente 2024

verantwoordelijke uitgever
Pieter Nuytinx
Dampoortstraat 81
9000 Gent

redactie
Michaël Verest, Margarete Mortier, Michiel Degraeve, Lowie Vandyck, Bouke Billiet, An Van Hemeldonck, Zjef De Loose, Binte Claes, Toby Lauwerier, Joris Eschauzier, Veerle Vercrucy, Bert Barla, Daniël Vermooy, Lisa Maréchal, Annelies Sevenant

grafisch concept
Marlies Nachtergaele

lay-out
Titus Verboven
Marian Vandenbussche
Pierre Van Uffelen
Andy Bruyninckx
Beline Xu
Amke De Smedt

fotografie — illustraties
Vermeld bij artikel.
Cover: Jurgen Remmerie
Achterflap: Andy Bruyninckx
— Huisfotograaf:
Jurgen Remmerie
— Huisillustratoren:
Andy Bruyninckx
Beline Xu
Britta Bolte

contact redactie
frontaal@gentsmilieufont.be

copyright
Overname van artikels wordt aanbevolen, met bronvermelding.

drukwerk
Graphius, Gent

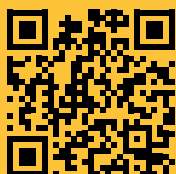
Gedrukt op 100% kringlooppapier met inkt op vegetale basis en solventvrij.

De Vlaamse overheid en Stad Gent erkennen en steunen GMF.

LEZING Cecil Konijnendijk

bedenker 3-30-300-regel voor groen in de stad
8/5, 20u, zaal Oehoe, Coupure Links 653, Gent

breek
ijzer

Natuurpunt
Regio Gent

Gents
Milieu
Front

gentsmilieufrent.be/konijnendijk

design: Andy Brugnink

Frontaal

Gents
Milieu
Front

driemaandelijks magazine van Gents MilieuFront
jaargang 27 – 1ste trimester 2024
v.u. Pieter Nuytinx, Dampoortstraat 81, 9000 Gent

P806132
afgiftekantoor
9000 Gent 1

PB-PP
BELGIE(N)-BELGIQUE